

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2204

Vragen van de leden **De Krom, Teeven** en **Zijlstra** (allen VVD) aan de minister en de staatssecretaris van Justitie en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *studenten uit risicolanden die zoek raken*. (Ingezonden 30 januari 2009)

1

Bent u bekend met het artikel «Studenten uit risicolanden raken zoek?»¹

2

Is het waar dat minstens tweehonderd, maar misschien wel driehonderd, studenten uit risicolanden, als Nepal en Pakistan, de afgelopen jaren in Nederland na inschrijving aan een hogeschool zijn verdwenen? Kunt u de exacte aantallen aangeven? Om welke risicolanden gaat het?

3

Is er een meldingsplicht van onderwijsinstellingen voor studenten uit risicolanden voordat zij naar Nederland komen?

4

Worden studenten uit risicolanden voordat zij naar Nederland komen door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) gescreend? Zo ja, waar bestaat die screening uit? Zo nee, waarom niet en bent u wel van plan een screening in te voeren?

5

Is er een meldingsplicht voor onderwijsinstellingen in het geval

buitenlandse studenten «verdwijnen»? Zo nee, waarom niet en bent u wel van plan deze in te voeren? Zo ja, kunt u de procedure toelichten? Wordt die procedure ook gevolgd? Welke acties worden binnen hoeveel tijd ondernomen? Wat is de rol van de IND, de scholen en de vreemdelingenpolitie daarbij?

6

Wordt er in registratiesystemen ook rekening gehouden met mobiliteit van studenten tussen verschillende scholen en universiteiten en biedt dit ook een verklaring voor het «verdwijnen» van studenten?

7

Zijn de verdwenen studenten door de vreemdelingenpolitie uiteindelijk actief opgespoord en het land uitgezet? Zo nee, waarom niet en bent u wel van plan dit alsnog te laten doen?

8

Welke maatregelen bent u voornemens nog meer te nemen om deze gang van zaken te voorkomen dan wel tegen te gaan?

9

Speelt deze problematiek ook op Europees niveau? Zo ja, welke maatregel bent u voornemens op Europees niveau voor te stellen om deze problematiek te voorkomen dan wel tegen te gaan?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van de leden

De Roon en Bosma (beiden PVV), ingezonden 30 januari 2009, (vraagnummer 2009Z01582/2080911350).

¹ de Volkskrant, 29 januari 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Hirsch Ballin** (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Justitie en de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ontvangen 3 april 2009) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1615

1

Ja.

2

Zoals in het rapport van de Inspectie van het Onderwijs¹ is aangegeven zijn exacte aantallen niet te geven; de voornaamste reden dat geen exacte aantallen gegeven kunnen worden, is dat niet-bekostigde instellingen hun studenten niet registreren in het landelijke Centraal Register Inschrijvingen Hoger Onderwijs. Alleen op grond van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek bekostigde instellingen hebben die verplichting. Het moet daarom blijven bij een globale schatting van het aantal «verdwenen» studenten bij een aantal instellingen over een reeks van jaren. In het

geschatte aantal kunnen dubbeltellingen zitten, doordat studenten zich soms inschrijven bij een andere instelling zonder dat te melden aan de instelling die hen oorspronkelijk gelegenheid heeft gegeven in Nederland te komen studeren. Om dezelfde reden kan op basis van de informatie van de onderwijsinspectie niet worden gezegd of de geschatte twee- à driehonderd studenten nu ergens anders studeren, vrijwillig zijn teruggekeerd naar hun land van herkomst, in de illegaliteit verkeren, of naar een ander land zijn vertrokken.

De inspectie doelt met «risicolanden» op landen in voor de instelling relatief onbekende regio's, in welk geval er een grotere kans is dat er bij de werving, selectie en inschrijving zaken verkeerd lopen. Overigens komen de studenten wier verblijfplaats onbekend is vooral uit Pakistan en in mindere mate uit Nepal; ook de verblijfplaats van een beperkt aantal Chinese studenten is onbekend.

Voor wat de verantwoordelijkheid van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in dezen betreft wordt hier verwezen naar het antwoord op de vragen 3 en 4 hieronder.

3 en 4

Voor studenten uit mvv-plichtige landen die naar Nederland komen om hier te studeren voor een periode langer dan 3 maanden, moet de onderwijsinstelling een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) aanvragen. In die zin vindt een melding plaats bij de overheid. Bij de beoordeling van adviesverzoeken om afgifte van een mvv voor het verblijfsdoel «studie» maakt de IND gebruik van een «risicoprofiel». In de regel vindt voorafgaand aan de afgifte van de mvv, naast de gebruikelijke vaststelling van de identiteit, door een medewerker van de Nederlandse ambassade een kort interview plaats. Mede aan de hand van een door de IND opgesteld risicoprofiel wordt aandacht besteed aan de motieven om in Nederland te gaan studeren. In bijzondere gevallen kan de IND, zoals in de beleidsreactie² bij het rapport van de Onderwijsinspectie staat beschreven, voor de situatie van Pakistaanse studenten overgaan tot specifieke maatregelen zoals het instellen van interviews op de diplomatieke post door een IND-medewerker. Voor

overige maatregelen die reeds zijn getroffen, verwijs ik hier eveneens naar genoemde, u reeds toegezonden, beleidsreactie. Voorts bestaat de mogelijkheid de AIVD aanvullende naslag uit te laten voeren. Dergelijke naslag is, in het kader van het proportionaliteits- en het subsidiariteitsbeginsel, informatiegestuurd; er dienen dus aanwijzingen te bestaan dat er mogelijk sprake is van een gevaar voor de nationale veiligheid. Controles als hier bedoeld vinden – indien daartoe aanleiding bestaat – ook nu al plaats.

5 t/m 7

Een onderwijsinstelling is ingevolge de in het hoger onderwijsveld overeengekomen «Gedragscode internationale student in het Nederlandse hoger onderwijs» en ook ingevolge het convenant met de IND verplicht om internationale studenten afkomstig van buiten de EU/EER binnen twee maanden na het constateren van het (tussentijds) beëindigen van de studie bij de IND af te melden. Deze verplichting geldt ook als de student zich na afgifte van de mvv niet bij de instelling meldt. Na ontvangst van de afmelding wordt de verblijfsvergunning ingetrokken. Mobiliteit is geen kenmerk dat in de onderwijsregistratiesystemen afzonderlijk wordt bijgehouden. Of dit een verklaring voor het verdwijnen van studenten is, is dus niet uit de registratiesystemen af te leiden (zie ook het antwoord op vraag 2). Zoals hiervoor in antwoord 2 is aangegeven, is niet eenduidig aan te geven of de bedoelde studenten zich momenteel al dan niet legaal in Nederland bevinden. Indien een vreemdeling zonder rechtmatig verblijf door de Vreemdelingenpolitie wordt aangetroffen wordt diens uitzetting bevorderd.

8

De IND evalueert zoveel mogelijk in een jaarcyclus het risicoprofiel en de daarop aansluitende interventiemiddelen en stelt deze naar aanleiding van de evaluatie bij. Afhankelijk van de risicoanalyse kan aanvullend onderzoek plaatsvinden. In de beleidsreactie van de minister van OCW van 16 januari jl. bij het inspectierapport Buitenlandse studenten in het hoger onderwijs is aangegeven welke maatregelen zijn genomen door de IND, in samenwerking met de Nuffic en het

Ministerie van OCW met betrekking tot de procedure tot afgifte van een mvv.

Het kabinet streeft er voorts naar medio dit jaar het wetsvoorstel Modern Migratiebeleid bij uw Kamer in te dienen. De onderwijsinstellingen krijgen dan als (verplicht)erkende referent een aantal wettelijke verplichtingen. Zo krijgen onderwijsinstellingen onder andere meldingsplichten over studenten die van onderwijsinstelling veranderen. Op die manier kan beter toezicht worden gehouden op de mobiliteit van de student. De IND werkt samen met o.a. de NCTb, met OCW en de instellingen voor hoger onderwijs aan de implementatie van het beleid.

9

Verschuillende Europese lidstaten zijn actief in het verhogen van de «awareness» binnen het hoger onderwijs rond het onderwerp radicalisering. De potentiële veiligheidsrisico's die buitenlandse studenten meebrengen vormen hierbij een apart onderwerp. Nederland zal in de relevante gremia en bij betrokken partijen op Europees en bilateraal niveau op formele en informele wijze aandacht vragen voor deze problematiek. Daarbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan het stelselmatig uitwisselen van nationale ervaringen.

¹ Buitenlandse studenten in het hoger onderwijs, oktober 2008.

² Kamerstukken II, 2008–2009, 29 388, nr. 17.